

УДК 811.222.1'374.73'373-2:811.161.2

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ЕТНОСПЕЦИФІКА ПЕРСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ

Ольга Максимів

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича,
вул. Університетська, 1, ауд. 239, Львів, Україна, 79000
тел.: (00380 32) 2394704, e-mail: persochka@yahoo.com*

На матеріалі даних частотних словників виявлено етноузуальну специфіку публіцистичної лексики перської мови на рівні лексем. Виокремлено тринадцять лексико-семантичних полів, характерних для перського публіцистичного мовлення, з одного боку, і українського – з іншого, описано наповнення цих полів.

Ключові слова: частотні словники, етноспецифіка лексичної системи, узус, рівень лексем, перський публіцистичний стиль, український публіцистичний стиль.

“Національну специфіку доцільно шукати не в мовній картині світу, а в особливостях пізнавальної діяльності людини, пов’язаної з різними географічними, історичними, виробничими та іншими чинниками” [6, с. 182]. Ми припускаємо, що ця специфіка виражається саме у тому, а не іншому наборі найчастотніших слів у певних ситуаціях (у нашому випадку – функціональних стилях). У попередній праці ми продемонстрували мікросемантичну етноспецифіку перської та української публіцистики на рівні словоформ [7].

Метою цієї статті є продемонструвати етноузуальну специфіку перського публіцистичного мовлення на рівні лексем, тобто лексосемантики.

Як відомо, лексемою вважається “слово, яке розглядають як одиницю словникового складу мови у сукупності його конкретних граматичних форм і флексій, що їх виражають, а також можливих конкретних смислових варіантів; це абстрактна двостороння одиниця словника. Являючи собою сукупність форм і значень, властивих одному і тому самому слову у всіх його вживаннях і реалізаціях, лексема характеризується як формальною, так і смисловою єдністю” [1, с. 257]. Тут матеріал дослідження, а саме – різні словотвірні закони у різнотипових мовах, змушує нас не погодитися з думкою Г. Колшанського, що “у лексичний рівень треба долучити і морфологічну частину як підпорядковану безпосередній даності мови” [5, с. 15].

Після детальнішого ознайомлення з частотним словником лексем українського публіцистичного стилю – 2004 [8] виявилось, що доступний в інтернеті

його варіант у тому вигляді, який пропонується користувачам, є непридатним для того, щоб стати об'єктом зіставлення, і потребує доопрацювання.

1. Не завжди послідовно дотримано принципів лематизації слів. Наприклад:

а) наявні прикметники і прислівники у формах вищого і найвищого ступенів порівняння (наприклад, *'ширший'*, *'точніше'*, *'найбагатший'*, *'найменше'*). Після усунення цього явища частотний словник скоротився щонайменше на 238 слів;

б) зафіксовано займенники, числівники у різних родах (наприклад, *'ця'*, *'це'*; *'дві'*). Усі були зведені до чоловічого роду однини (*'цей'*; *'два'*), а частотний словник скоротився іще на 166 слів;

в) наявні іменники у різних відмінкових формах, у множині тощо, коли вже зафіксовано їхню лему (наприклад, *'держбюджету'* з F 2, коли є *'держбюджет'* з F 8; *'політтехнологами'*, *'політтехнологів'* → *'політтехнолог'* тощо). Таке явище не було масовим.

2. Ми зафіксували низку словоформ з абсолютно ідентичною граматичною характеристикою, підрахованих окремо, як і у випадку зі словником словоформ, наприклад: *'школа-інтернат'* “ім.ж.р.” з F 3 і “ім.ч.р.” з F 1; *'Александр'* “ім.ч.р.вл.” з F 4 і “ім.ч.р.” також з F 4 тощо. Частоти таких слів ми підсумували, і список скоротився на 502 лексеми.

3. Наявні фонетичні (і, відповідно, орфографічні) варіанти слів, які ми звели до частотнішого, а менш частотний зафіксували у дужках, наприклад, прийменники *'в'* і *'у'*, займенники *'весь'* і *'увесь'*, іменники *'регіон'* і *'region'*, прикметники *'багатотомний'* і *'багатотомовий'* тощо.

4. Ми виявили випадки фіксування одного і того ж слова, які відрізнялися протиставленням “велика – мала літера”, наприклад: *'Автозас'* “ім.ч.р.” з F 1 і *'автозас'* “аббревіатура”, також з F 1.

5. Наявні порядкові числівники, які ми звели до кількісних, оскільки тут наявне формозмінування, а лексичне значення слова залишається сталим, наприклад, *'третій'*, *'третє'* → *'три'*.

6. Однослівні скорочення ми звели до повних лексем, якщо такі були наявні у частотному списку, наприклад, *'грн.'* → *'гривня'*, *'млн.'* → *'мільйон'* тощо. Не зводилися ті скорочення, переважно однобуквені, які могли стосуватися декількох різних слів, наприклад, *'м.'*, *'с.'* тощо.

7. Поза межами лематизації залишилися дієслівні форми на -но, -то. Зафіксовані окремо, вони супроводжуються граматичною характеристикою “прис.сл.”. Оскільки присудок належить до синтаксичних категорій, і в граматичній системі української мови такої частини мови немає, а ці форми співвідносяться з відповідними дієсловами, то їх зі списку ми вилучили, а частоти звели до дієслів (наприклад, *'встановлено'* → *'встановити'*, *'казано'* → *'казати'*, *'створено'* → *'створити'* тощо). Вилучили 280 слів.

8. У формі інфінітива виявили дієслова з граматичною характеристикою “дієприкм.”. Оскільки в сучасній граматиці української мови існує позиція, відповідно до якої дієприкметник є **формою** дієслова (див., наприклад, [2, с. 286–288]), а також враховуючи омографічну з дієсловами заголовну форму цих слів,

їх із частотного словника лексем ми вилучили, а частоти залучили до відповідних дієслів (наприклад, *'зважати'* з F 15 як дієприкметник і з F 10 як дієслово; *'виходити'* з F 11 як дієприкметник і F 90 як дієслово тощо). Вилучили 502 слова.

9. Наявні лексико-граматичні омоніми (омографи), наприклад, *'смертний'* ад'єктив і іменник чоловічого роду; *'навколо'* прислівник і прийменник. Так само, як і в словнику словоформ, для потреб зіставлення їх звели, а частоти підсумували.

10. Ми виявили помилкове написання окремих слів, наприклад, *'спрможний'*, *'спистерігати'*, *'утверджуюватися'* тощо. Хоча вони зафіксовані з F 1, і зрозумілою є позиція укладачів подавати слова, що вжиті по одному разу **"в тій парадигматичній формі, яку мають у тексті"** [4, с. 18], такі помилки ми виправили, помилково написані слова зі списку вилучили, а їх частоту підсумували до відповідної лєми (*'спроможний'*, *'спостерігати'*, *'утверджуюватися'* відповідно).

Очевидно, що після доопрацювання суттєво змінилася частотно-рангова позиція багатьох слів, наприклад, прикметник *'актуальний'* з F 14 мав R>2700, після доопрацювання одержав F 18 і R>2100, або прислівник *'часто'* з F 65 мав R 657 (входив до сьомої сотні частотного словника), після доопрацювання одержав F 103 і R 374 (четверта сотня!) тощо.

Загальні принципи зіставлення даних частотних словників ми детально описали у попередній статті [7, с. 120–121]. У списку лексем ми так само допускали, щоб одне слово слугувало відповідником для більш ніж одного з іншої мови, якщо для цього надавалися варіанти перекладу, які виявлялися найближчими за рангом до цього слова. Наприклад, лексема کار *kār* для *'справа'*, *'робота'* і *'працювати'*. На рівні лексем ми виявили морфологічно зумовлену етноспецифіку.

Урахування словотвірних лексичних елементів частотних списків.

Попередньо на рівні словоформ ми виявили, що велика кількість слів слугує відповідником до одного і того ж слова. Зрозуміло, що це трапилося під впливом граматичних явищ: різних способів словозміни для різнотипових мов тощо, і не відображає належно їхньої лексичної етноспецифіки. Цей рівень відображає формальну етноспецифіку перської мови.

Рівень лексем ми запровадили з метою нейтралізації впливу граматичних особливостей мови на встановлення її етноспецифіки за даними частотних словників, для уникнення повторів у реєстрі виявлених специфічних явищ. Під час зіставлення даних частотних словників на цьому рівні враховували усі можливі словотвірні варіанти кожного слова.

Оскільки в кожній мові існує розгалужена система способів словотворення, то у процесі зіставлення не брали до уваги частиномовну належність лексем і наявність словотвірних афіксів. Слова вважали еквівалентними, якщо існувала можливість у межах словникової статті перекладного словника стати такими, наприклад, до українського простого дієслова *'бути'* відповідником став перський іменник وجود *vojud* *'існування, буття'* як потенційно можливий компонент складного дієслова وجود داشتن *vojud dāšt-an* *'існувати, бути в наявності'*, а для перського іменника حضور *hozur* *'присутність'* український прийменник *'при'*, бо це перське слово з ізафетним показником можливе також у значенні відіменникового прийменника з таким перекладом відповідно.

На цьому рівні абстрагування зафіксовано низку слів, які є відповідниками до декількох слів зіставлюваної мови, наприклад, перське گفتن *goft-an* – до українських ‘сказати’, ‘казати’ і ‘говорити’ чи українське ‘політичний’ – до перських سیاسی *siyās-i* і سیاست *siyāsat* тощо.

У процесі зіставлення ми зауважили, що одній частині мови вихідного списку відповідають слова з таким самим коренем, але іншої частини мови, з іншого списку, і навпаки. Наприклад, для українського прикметника ‘національний’ відповідниками слугують перські іменник ملت *mellat* ‘нація’ і прикметник ملی *telli* ‘національний’. Це також стало однією з підстав для провадження зіставлення на вищому рівні абстрагування – на рівні морфемних груп слів, де слова різних частин мови з однаковим коренем опиняються в одній групі. Це буде предметом розгляду у наступній статті.

На лексемному рівні скоротилася кількість специфічних слів аглютинативної перської мови (їх стало уже на 45 більше, ніж в українській, тобто майже на третину менше порівняно зі списком словоформ). Це сталося тому, що у частотному словнику словоформ флективної української мови частовживані фінитні словоформи були розкидані по усьому списку, а у словнику лексем після лематизації вони зайняли своє законне місце у верхівці словника.

Лексосемантичний рівень узагальнення семантики при характеристиці етноспецифіки корпусу публіцистичних текстів. Враховуючи, що “у вивченні картини світу, відображеної у мові народу, доволі ефективними є методи теорії семантичного поля й ідеографічних класифікацій лексики” [3, с. 58], етноспецифічні елементи зіставлюваних частотних словників за формально-мовними ознаками вдалося розподілити за низкою семантичних полів. Склад і наповнення цих полів у кожній із зіставлюваних мов є різним залежно від рівня узагальнення семантики: формосемантика виявляється на етапі зіставлення частотних списків словоформ перської та української мов (дет. див. [7]), лексосемантика – лексем, морфосемантика – морфем і макросемантику з’ясовуємо на найкомпресованішому семантичному рівні, так званому рівні семантем. Методика формування семантичних полів була описана в попередній статті [7, с. 122].

На різних рівнях абстрагування ступінь компресії етнічної специфіки перської мови виявився різним: від найрозмитішого рівня словоформ (формосемантика) з поступовим ущільненням (через лексосемантику і морфосемантику) до найконденсованішого рівня семантем (макросемантика).

На другому рівні абстрагування – лексемному – спостерігаємо конкретніше наповнення виокремлених раніше семантичних полів, з одного боку, і значно зменшується кількість слів у групі полів широкої семантики, з іншого. Результат цього зіставлення виявляє лексико-семантичні особливості перської мови. Дані зіставлення на рівні лексем подано у таблиці 1 “Лексосемантика”.

Лексосемантика

Перська +	
1	2
–; чин, адже, повинний.	را؛ طور، که، باید.
участь, назвати; власний, продовжувати, всі, зазначити (2 шт.), ім'я, учасник, вода.	شرکت (2 шт.)، عنوان؛ خود، ادامه، هر، نشان، اشاره، نام، آب.
зробити, дати (2 шт.), отримати, знайти, йти; знати, казати, говорити.	کردن، دادن، گرفتن، یافتن، گذاشتن، آمدن؛ دانستن، گفتن (2 шт.).
мільйон, мільярд.	میلیون، میلیارد.
між; зв'язок, думка.	بین؛ رابطه، نظر.
<i>Іран, американський, – (Тегеран); держава.</i>	<i>ایران، آمریکا، تهران؛ کشور.</i>
суспільство; міністр, республіка, уряд, міністерство.	جامعه؛ وزیر، جمهوری، دولت، وزارت.
відсоток; ціна, долар, межа.	درصد؛ قیمت، دلار، پایان.
повідомити (2 шт.), увага; навчальний.	گزارش، توجه، اعلام؛ آموزش.
додати (2 шт.), економічний, причина, <i>нафта</i> , розвиток; важко, професійний, зниження, кордон.	افزایش، اقتصادی، تولید، نفت، افزودن، توسعه؛ مشکل، صنعت، کاهش، خارجی.
частина, наступний, місяць, виконання, минулий, використання; програма, причина, важливий, перед, протягом, мета, вік, розгляд, майбутній.	بخش، رسیدن، ماه، اجرا، گذشته، استفاده؛ برنامه، دلیل، مهم، پیش، طی، هدف، دوره، بررسی، آینده.
<i>ісламський</i> ; фільм, створити, твір, культура, грати.	<i>اسلامی؛ فیلم، ایجاد، کتاب، فرهنگی، بازی.</i>
	–

Таблиця 1

(Σ1–200)

Назви лексико-семантичних полів	Українська +	
	3	5
1. Стройові лексеми	під, ви, тому, саме; тут, бо, такий, крім.	زیر، شما، چون (2 шт.)، یعنی؛ اینجا، چنین، علاوه.
2. Іменні лексеми широкої семантики	дитина; вулиця, час, добре.	کودک؛ خیابان، مدت، چشم.
3. Дієслівні лексеми широкої семантики	–	–
4. Кількість	–	–
5. Комунікація	слово; вважати.	زبان؛ حساب.
6. Етнічна географія	<u>український</u> , <u>Київ</u> ; <u>російський</u> , <u>Рівне</u> , <u>Росія</u> , <u>рівенський</u> .	اوکراین، – (کی یف)؛ روسیه (2 шт.) – (ریونه (2 шт.)).
7. Політика	<u>Ющенко</u> , влада, <u>Янукович</u> , <u>Віктор</u> , вибори, депутат; дільниця, ситуація, <u>Кучма</u> , прихильник, опозиція, голосування.	یوشینکو، قدرت، یانوکوویچ، ویکتور، انتخاب، نماینده؛ تقسیم، وضعیت، کوجما، طرفدار، مخالف، رای.
8. Фінанси	<u>Гривня</u> .	– (گریونا).
9. Навчання	–	–
10. Економіка	ваз.	–
11. Планування	–	–
12. Культура	–	–
13. Юриспруденція	суд.	دادگاه.

На рівні лексосемантики у межах двохсот перших слів частотних словників перського та українського публіцистичного стилів дещо змінилася картина наповнення груп семантичних полів, а саме:

1. Безеквівалентні граматичні показники перської мови уже не формують окремої групи, тому що залишився лише один післяйменник را *rā*, який пишеться окремо від слова, якого він стосується, і його фіксують тлумачні словники перської мови. Ми вважали доречним перенести його до групи з широкою семантикою “Стройові лексеми”, тим більше, що на лексемному рівні тут, крім цього післяйменника, залишилося усього три слова: طور *towr* ‘чин’, که *ke* ‘адже’ і باید *bāy-ad* ‘повинний’. В українській мові специфічними у цій групі виявилось уже вісім лексем, наприклад, ‘нід’ زیر *zir*, ‘бо’ چون *čun* тощо.

2. Група лексем з широкою семантикою загалом зберегла свої номени семантичних полів, проте також суттєво зменшилася кількість одиниць, які формують ці поля, а подекуди в українській мові наповнення на цьому рівні зіставлення не виявилось:

а) семантичне поле іменних лексем широкої семантики у перській мові налічує десять одиниць, наприклад, شرکت *šerkat* ‘участь, учасник’, آب *āb* ‘вода’ тощо; в українській мові тут зафіксовано усього чотири лексеми: ‘дитина’, ‘вулиця’, ‘час’ і ‘добре’;

б) дієслівні лексеми широкої семантики в перській мові налічують вісім одиниць, наприклад, یافتن *yāft-an* ‘знайти’, آمدن *āmad-an* ‘їти’, دانستن *dān-est-an* ‘знати’ тощо. Порівняно з попереднім рівнем, тут з’явилися нові лексеми, а лексема گفتن *goft-an* ‘казати, говорити’ фігурує двічі. В українській мові на рівні лексосемантики це поле наповнення не має;

в) семантичне поле “Кількість” у перській мові формується з двох лексем میلیون *milyun* ‘мільйон’ і میلیارد *milyārd* ‘мільярд’, як і на попередньому рівні абстрагування. В українській мові це поле зовсім втрачає наповнення.

3. Група семантичних полів з тематично прив’язаним значенням, наповнена в обох зіставлюваних мовах, так само зберегла номени попереднього рівня, проте кількість одиниць, які формують поля, суттєво не змінилася:

а) у полі “Комунікація” у перській мові стало три лексеми: بین *beyn* ‘між’, رابطه *rābete* ‘зв’язок’ і نظر *nazar* ‘думка’, натомість, в українській дві: ‘слово’ زبان *zabān* і ‘вважати’ حساب *hesāb*. Як бачимо, наповнення цього семантичного поля стало цілком іншим;

б) усі лексеми поля “Етнічна географія” перської мови засвідчені на попередньому рівні абстрагування, але їх кількість зменшилася до чотирьох. В українській мові додалось чотири лексеми: ‘російський’, ‘Рівне’, ‘Росія’ і ‘рівенський’, але, як бачимо, це різні частини мови з використанням усього двох коренів ‘ро’с -’ і ‘рівн-’. Відповідно, у цьому полі української мови стало шість лексем, а ті, що додалися, опинилися тут завдяки компресії семантики відносно формосемантичного рівня абстрагування;

в) у полі “Політика” в перській мові залишилося усього п’ять лексем: جامعه *jāme’e* ‘суспільство’, وزیر *vazir* ‘міністр’, جمهوری *jomhur-i* ‘республіка’, دولت *dowlat* ‘уряд’ і وزارت *vezārat* ‘міністерство’, причому дві з них, وزیر *vazir* ‘мі-

ністр' і وزارت *vezārat* 'міністерство' мають однаковий корінь. Натомість, в українській мові тут налічується дванадцять одиниць, наприклад, 'Янукович' یانوکوویچ *yānikovič*, 'опозиція' مخالف *toxālef*, 'голосування' رای *rā* 'у тощо;

г) до поля "Фінанси" перської мови на рівні лексосемантики належить чотири лексеми, ті самі, які були зареєстровані і на першому рівні абстрагування. В українській мові залишилася одна лексема 'гривня'.

4. Тематично прив'язані за значенням лексеми, наявні лише у перському списку, також зберегли попередні номени семантичних полів і не зазнали суттєвих якісних змін:

а) "Навчання", чотири одиниці, ті самі, що й на попередньому рівні абстрагування;

б) "Економіка", уже десять одиниць, додавання нових відбулося завдяки компресії семантики відносно попереднього рівня: مشکل *moškel* 'важко', صنعت *san'at* 'професійний', خارجی *xārej-i* 'кордон'. В українській мові у цьому семантичному полі з'явилася лексема-аббревіатура 'ваз', проте наразі вважаємо її появу випадковою і не переносимо цього поля до групи, наявної і сумірної в обох зіставляваних мовах. Підставою для перенесення стане збереження цього слова або поява інших у цьому полі на наступному рівні компресії семантики;

в) "Планування", уже п'ятнадцять одиниць, додалося п'ять нових: اجرا *'ejrā* 'виконання', مهم *tohetm* 'важливий', پیش *piš* 'перед', هدف *hadaf* 'мета' і دوره *dowre* 'вік';

г) "Культура", також шість одиниць, одна з них – کتاب *ketāb* 'твір' – не засвідчена на попередньому рівні узагальнення семантики.

5. На лексемному рівні з'являється можливість виокремити тематично прив'язане за значенням семантичне поле "Юриспруденція", наявне у дослідженій частотній верхівці лише українського списку. До нього наразі належить лише одна лексема 'суд' دادگاه *dād-gāh*, але її семантика однозначно стоїть окремо від решти виокремлених полів.

До спільної лексики, порівняно з рівнем формосемантики, відійшло багато слів зі загальним значенням, наприклад, کار *kār* 'робота, справа, праця', شدن *šod-an* 'стати', طرح *tarh* 'проект', 'дуже' بسیار *besyār*, 'питання' مسئله *tas'ale* тощо. Натомість додалися лексеми з тематично прив'язаним значенням, наприклад, رابطه *rābete* 'зв'язок' ("Комунікація"), صنعت *san'at* 'професійний' ("Економіка"), هدف *hadaf* 'мета' ("Планування"), کتاب *ketāb* 'твір' ("Культура"), 'Рівне' ("Етнічна географія"), 'опозиція' مخالف *toxālef* ("Політика") тощо.

Для лексосемантичного рівня характерне зменшення кількості повторів тих самих слів як відповідників до лексем зіставляваної мови, проте усе ще залишаються повтори на рівні кореневих морфем, наприклад, українське 'зазначити' для перських نشان *nešān* і اشاره *'ešāre* чи перське روسیه *rusiye* для українських 'російський' і 'Росія' тощо. Відповідно, рівень лексосемантики підтверджує раціональність виокремлених на попередньому рівні груп семантичних полів і відзначається суттєвою компресією семантики одиниць, які наповнюють ці поля. Проте на цьому рівні словотвірні закони зіставляваних мов не дають змоги зосередитися на семантичній специфіці кожної з них.

Отже, на другому рівні абстрагування – лексемному – спостерігається конкретніше наповнення виокремлених раніше семантичних полів, з одного боку, і значно зменшується кількість слів у групі полів широкої семантики, з іншого. Результат цього зіставлення виявляє лексико-семантичні особливості перської мови. Для лексосемантичного рівня характерне зменшення кількості повторів тих самих слів як відповідників до лексем зіставлюваної мови, проте усе ще залишаються повтори на рівні кореневих морфем. Рівень лексосемантики підтверджує раціональність виокремлених на попередньому рівні груп семантичних полів, проте тут словотвірні закони зіставлюваних мов не дають змоги зосередитися на семантичній специфіці кожної з них.

*Стаття: надійшла до редакції 16. 12.2013
доопрацьована 20.02.2014
прийнята до друку 23.04.2014*

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Булыгина Т. В. Лексема / Т. В. Булыгина, С. А. Крылов // Языкознание. Большой энциклопедический словарь / гл. ред. В. Н. Ярцева. – М. : Большая Российская энциклопедия, 1998.
2. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови : академічна граматики української мови / І. Вихованець, К. Городенська ; за ред. І. Вихованця. – К. : Унів. вид-во “Пульсари”, 2004. – 400 с.
3. Герд А. С. Введение в этнолингвистику : учебное пособие / А. С. Герд. – СПб. : Санкт-Петерб. ун-т, 1995. – 278 с.
4. Дарчук Н. П. Частотний словник сучасної української публіцистики / Н. П. Дарчук, Т. О. Грязнухіна // Мовознавство. – 1996. – № 4–5. – С. 15–18.
5. Колшанский Г. В. Проблемы стратификации языка / Г. В. Колшанский // Вопросы языкознания. – 1968. – № 2. – С. 14–19.
6. Колшанский Г. В. Соотношение субъективных и объективных факторов в языке / Г. В. Колшанский. – М. : Наука, 1975. – 231 с.
7. Максимів О. Й. Мікросемантична етноспецифіка перської та української публіцистики / О. Й. Максимів // Вісник Львівського університету. – Львів, 2011. – С. 118–129. – (Серія філологічна ; вип. 54).
8. Частотний словник сучасної української публіцистики [Електронний ресурс] / [ред. Дарчук Н. П.] // Лінгвістичний портал MOVA.info. – 2003–2011. – Режим доступу : www.mova.info/freqcard.aspx?l1=98&sl=publicist.

LEXICAL-SEMANTIC ETHNOSPECIFICS OF THE PERSIAN AND UKRAINIAN JOURNALISTIC FUNCTIONAL STYLE

Olha Maksymiv

*Ivan Franko National University of L'viv,
Professor Yaroslav Dashkevych Department of Oriental Studies,
1, Universytets'ka str., room 239, L'viv, Ukraine, 79000
tel.: (+38032) 239 47 04, e-mail: persochka@yahoo.com*

The article traces the ethnusage specifics of the Persian journalistic vocabulary at the level of word lexemes based on the frequency dictionaries' data. There are thirteen lexical-semantic fields which are specific for the Persian journalistic speech at one hand and Ukrainian at the other. The filling of these fields is characterized.

Key words: frequency dictionaries, ethnospecifics of the lexical system, usage, the level of word lexemes, Persian journalistic functional style, Ukrainian journalistic functional style.

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ ЭТНОСПЕЦИФИКА ПЕРСИДСКОЙ И УКРАИНСКОЙ ПУБЛИЦИСТИКИ

Ольга Максимив

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
кафедра востоковедения имени профессора Ярослава Дашкевича,
ул. Университетская, 1/239, Львов, Украина, 79000
тел.: (+38032) 239 47 04, e-mail: persochka@yahoo.com*

На материале данных частотных словарей определено этноязыковую специфику публицистической лексики персидского языка на уровне лексем. Выделено тринадцать лексико-семантических полей, характерных для персидской публицистической речи, с одной стороны, и украинской – с другой, описано наполнение этих полей.

Ключевые слова: частотные словари, этноспецифика лексической системы, узус, уровень лексем, персидский публицистический стиль, украинский публицистический стиль.